

BERTJE

Eenakter

door

JANNY SPIJKER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BERTJE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JANNY SPIJKER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **3** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Ellie

Haar Goede ik

Haar Slechte ik

DECOR:

Tafel met vier stoelen.

Rechts klein tafeltje, waaraan de goede en slechte ik zitten te schaken.

Links kastje o.i.d. waarop borden, bestek, sigaretten, asbak, fles wijn, glazen en een telefoon staan.

Naast het kastje een prullenbak.

ELLIE (*met brief in hand*): Kent u dat? Heb je net je leven een beetje op orde. Gaat het eindelijk eens zoals jij dat wil en dan..... krijg je een brief..... Van m'n broer..tje. Waarom laat hij me niet met rust? Hij weet donders goed dat ik niets meer met hem te maken wil hebben. Het is ook jaren goed gegaan. ...Maar de laatste weken probeert hij weer contact te zoeken. Eerst via de telefoon. Maar zodra ik hoorde dat hij het was, gooide ik direkt de hoorn er weer op.

SLECHTE: Ik wil hem niet horen.

ELLIE: Toen had hij zelfs het lef om naar mij toe te komen. Er werd aan de deur gebeld en toen ik open ging doen, stond hij ineens voor m'n neus.

SLECHTE: Ik wil hem niet zien.

ELLIE: Ik schrok me wild. Ik wist niet hoe snel ik de deur weer dicht moest gooien. Nog voor hij de kans had z'n mond open te doen.

GOEDE: God, wat was ik geschrokken. M'n hart bonkte in mijn keel... Hij was veranderd, ouder geworden. Hij zag er slecht uit.

SLECHTE: Zeker zorgen. Net goed. Mijn leven heeft hij overhoop gehaald, nu is het zijn beurt.

ELLIE: En nu..... een brief.... Dacht je dat ik die ging lezen? Dacht je dat nu echt?

SLECHTE: Nou, mooi niet!

ELLIE: Kijk "Bertje", dit is de plaats voor ongewenste post! (*in prullenbak*) Stom van je, om te denken dat ik een brief met jouw afzender erop zou lezen.

SLECHTE: Typisch Bertje!

ELLIE: Nog steeds dezelfde stomme, goedgebouwde Bertje.

SLECHTE: Geen steek veranderd.

GOEDE: Hoewel... zijn ogen...

SLECHTE: Nee! Niets veranderd.

ELLIE: Ik moet je niet, Bertje. Ik heb je nooit gemogen. Zelfs al voordat je werd geboren.... Gek hè, dat je al een hekel aan iemand kunt hebben voordat hij zelfs maar is geboren?

SLECHTE: Nee, dat is niet gek.

ELLIE: Nee, voordat er sprake was van zijn bestaan, was er niets aan de hand. Alleen ik en mijn vader en moeder. Elke ochtend mocht ik tussen ze inliggen op het grote bed.

GOEDE: Dat waren heerlijke momenten.

SLECHTE: Tot Bertje in aantocht was.

ELLIE: Ineens was het over. Ik moest in mijn eigen bedje blijven, want mijn moeder vond het niet meer prettig. Het was te vol... met haar dikke buik.

SLECHTE: Toen lag hij al dwars.

ELLIE: En toen werd hij nog geboren met een hartkwaal ook.

GOEDE: Daar kon hij natuurlijk niets aan doen.

SLECHTE: Maar hij trok daardoor wel alle aandacht naar zich toe.

ELLIE: Rustig Ellie, denk om Bertje. Ellie, jij mag een paar dagen logeren, want wij moeten met Bertje naar het ziekenhuis.

SLECHTE: Mag? Moest!!

ELLIE: Ik wilde helemaal niet. Ik wilde thuisblijven. Ik wilde mijn vader en moeder terug. (*pakt brief*) Jij had ze van me afgepikt. Jij eiste al hun aandacht voor jezelf.

SLECHTE: Ik verscheur die brief.

GOEDE: Nee.! ..Nog niet.

ELLIE (*legt brief op kastje en gaat de tafel dekken*): Maar ik heb hem teruggepakt.

SLECHTE: Dat was niet zo moeilijk. Hij was zo stom, hij trapte overal in.

ELLIE: We gingen een keer steentjes gooien naar passerende auto's. Ik gooide er expres naast, maar hij gooide om te raken. En als er dan een boze chauffeur stopte, maakte ik dat ik wegkwam. Bertje ook, maar met zijn korte dikke pootjes ging hij niet erg hard, dus hem kregen ze te pakken.

Aan zijn oor werd het jankende joch meegenomen naar het huis om het aan mijn moeder te vertellen. Dat zag ik allemaal vanuit mijn schuilplaats.

SLECHTE: En ik genoot ervan.

ELLIE: Maar later kreeg ik het toch op mijn bordje.

SLECHTE: Door die klikspaan.

ELLIE: "Moest van Ellie. Moest van Ellie".

SLECHTE: Dat zinnetje heeft me heel wat klappen opgeleverd.

ELLIE: We hebben ook eens steentjes naar een zwaan gegooid.

GOEDE: Dat was niet zo leuk. Daar heb ik achteraf wel spijt van.

ELLIE: Maar ik gooide ernaast en die stommerd gooide natuurlijk weer raak. En toen kregen we een kwaai zwaan achter ons aan.

GOEDE: Toen heb ik Bertje toch maar meegesleurd, want ik was net zo bang als hij.

ELLIE: En dan die keer dat Bertje de dokter op z'n kop zou slaan. De dokter zou komen voor Bertje. Wij waren buiten aan het spelen.....

GOEDE: Hè, we hebben toch wel veel samen gespeeld....

ELLIE: Nou ja. In ieder geval hadden we allebei een hekel aan die man. Ik heb toen een grote schep uit de schuur gehaald en Bertje de opdracht gegeven om daar de dokter mee op zijn kop te slaan. Ik weet eigenlijk niet meer goed wat ik daarmee hoopte te bereiken.

Ik moest hem niet, ik wilde niet dat hij kwam. Niet voor mij en helemaal niet voor Bertje.

GOEDE: Niet voor Bertje? Waarom eigenlijk niet?

SLECHTE: ... Doet er niet toe!

ELLIE: Wij hadden ons verscholen achter een struik, zodat we de dokter konden zien aan komen en ongemerkt achter hem konden sluipen.

SLECHTE: Niet we, maar Bertje dus.

ELLIE: Daar kwam de dokter. Langs onze schuilplaats liep hij naar de voordeur. Ik gaf Bertje een zet en daar dribbelde hij achter de dokter aan. De schep kon hij maar met moeite omhoog houden. Hij haalde de schep achterover om vaart te kunnen zetten..... en dat had hij niet moeten doen. De schep was te zwaar voor hem en viel uit zijn handen achter hem op de grond. Ik bleef niet afwachten wat er gebeurde, maar maakte dat ik wegkwam.

SLECHTE: Moest van Ellie, moest van Ellie.

ELLIE: Ik moest een week lang, direkt na het eten naar bed.

SLECHTE: De schuld van Bertje.

GOEDE: Nou ja, ik had hem natuurlijk wel....

ELLIE: Maar er was niet eens echt wat gebeurd.... Ik heb hem ook eens op rauwe eieren laten zitten. Om ze uit te broeden. Ach en nog veel meer. Allemaal dingen waar je achteraf wel om kunt lachen.

GOEDE: Waarom lach ik dan niet? Waarom voel ik alleen maar pijn?

SLECHTE: Omdat ik altijd de schuld kreeg.

ELLIE: Of ik het nu wel of niet gedaan had, altijd was ik de boosdoener. Nooit hij.

SLECHTE: Altijd ik.

ELLIE: Hij was het lievelingetje. Hij kon geen kwaad doen.

SLECHTE: Hoezeer ik ook mijn best deed.

ELLIE: Hij moest beschermd worden. Hij was zwak, was zielig. Moest ontzien worden. Ik niet. Dus ik draaide voor alle klusjes op. Zelfs nadat hij was geopereerd en dus niet meer zo zwak was, werd hij nog steeds zo behandeld. En schandelijk verwend. En ik? Wat deden ze voor mij?

SLECHTE: Niets.

ELLIE: Hadden ze dan niet in de gaten dat ik ook behoefte had aan die speciale aandacht? Dat ik toch ook hun kind was?

GOEDE: Wat kunnen ouders hun kinderen toch onbewust veel pijn doen.

SLECHTE: Onbewust?!

GOEDE: Ze hadden het niet in de gaten.

SLECHTE: Hun fout!

GOEDE: Ze maakten zich zorgen om Bertje. Waren bang hem kwijt te raken.

SLECHTE: En verstootten daardoor hun dochter. Of is dat soms ook mijn schuld?

ELLIE: .... Ik moet een sigaret hebben. *(haalt er een uit het pakje)* Deze zijn niet van mij. Ze zijn van Fred. Hij heeft in elk vertrek van het huis wel een pakje liggen. Dan grijpt hij nooit mis, zegt hij. Ik rook eigenlijk niet.

GOEDE: Niet meer. Een half jaar geleden ben ik gestopt. Eindelijk lukte het.

SLECHTE: Bertjes schuld dat ik er nu weer naar grijp. *(het lukt haar niet -met lucifers- de sigaret aan te steken. Ze is te zenuwachtig)*

GOEDE: Waar ben ik in vredesnaam mee bezig?

ELLIE *(stopt sigaret terug, pakt brief)*: Ik verbrand jouw brief. Ik wil niet weten wat er in staat. Het interesseert me niet. Ik heb gebroken met jou, met de hele familie. En dat bevalt me prima. Ik heb het allemaal losgelaten.

GOEDE: Waarom maak ik me dan zo druk om die brief?

ELLIE *(heeft net een hoekje aangestoken, laat hem vallen en dooft hem)*: Rustig Ellie. Laat je niet gek maken. *(pakt fles wijn en een glas. Loopt ermee naar de tafel)* Ik grijp niet naar de alcohol hoor.

SLECHTE: Dat lijkt maar zo.

ELLIE: Ik drink altijd een wijntje voor het eten. Meestal wacht ik tot Fred thuiskomt, maar....

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto